



**Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1572 usque ad annum 1581

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1772**

**VD18 90118642**

§. 20. Architalassi ædes a Cossenio, ejusque militibus vi effractæ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67232](#)

Sæcul. XVI.  
A.C. 1572.

stationariis, qui prope Luparam erant, injuriose repelluntur, etiam convitiis lacefitti, cum ergo ex hisce Calvinistis unus pari injuria vicem rependere vellet, mox quidam ex Vasconibus miles ejus caput hasta sua feriebat, ceteris dein omnibus in Calvinistas confestim irruentibus, quo intellecto Regina Mater moræ impatiens cum haud ultra cunctandum existimaret, prompte Regem accedit, eumque monet, contineri militis rabiem jam non posse, hinc mature signum dari in arce imperet, alias verendum, ne tunc, si mora longior interponeretur, omnia confuse, ac præter ejus voluntatem acciderent. Itaque ejus jussu pulsatur Sangermani Antiodorensis templi tintinnabulum paulo ante diluculum vigesima quarta Augusti, quæ dies Beato Bartholomæo dicata tum in Dominicam incidebat.

§. XX.

*Architalassī cedes a Cossenio, ejusque militibus vi effractæ.*

Sub idem tempus Colinius, cum ob *Thu. I. 52.*  
vulnerum suorum dolores somnum *p. 817.*  
capere prohiberetur, Calvini commen- *Monarch.*  
tarios in Jobum sibi prælegi jussérat, *p. 582.*  
mox tamen ex strepitu seditionem ob- *Vie de l'ad-*  
ortam intellexit, de egregia tamen Re- *miral de Co-*  
gis voluntate securus, ac plane certus *ligny p. 129.*  
exi-

Sæcul. XVI existimabat, plebem a Guisianis com-  
A.C. 1572. motam esse, quam tamen, quampri-  
 sum prætorianos in sui, ac suorum de-  
 fensionem dispositos conspiceret, proti-  
 nus dilapsuram sperabat: imo nec suum  
 errorem deponebat, nisi postquam ma-  
 gis adhuc crebrescente tumultu primas  
 ædium suarum fores vi effractas, ac  
 jamjam sclopeti in domus suæ area di-  
 splosi ictum perceperat: tum vero, id  
 quod erat, sed serius conjectans, lecto  
 surgit, & veste nocturna sumpta in pe-  
 des ad preces faciendas erigitur, parieti  
 innixus, præterea Merlino Pastori hæ-  
 retico præcepit, ut junctis cum eo pre-  
 cibus ipsius animam Deo commendaret.  
 Postea Labonus Architalassi famulus,  
 qui claves ædium asservabat, a Cossenio  
 jussus nomine Regis januam aperire, ni-  
 hil mali suspicatus confestim aperuit;  
 mox autem Cossenio ingresso Labonus  
 obvius pugionum ictibus confectus pe-  
 riit: postea idem Cossenus cum suis  
 militibus palatium vi occupans, Hel-  
 vetios, qui in area erant, in fugam egit,  
 & proximam ædium januam post se ad-  
 ductam uncis, & mensis ligneis, conge-  
 staque alia suppellectile firmavit, ex  
 Helvetiis uno tantum in illo primo con-  
 flictu sclopeti ictu occiso tandem in  
 scalas Cossenus enititur, & ad Colinii  
 eubile accurrit: Guisius vero Dux cum

Pro-

Proceribus, aliisque, qui eum seque- Sæcul. XVI.  
bantur, in area remanserat: demum A.C. 1572.  
Ambrosius Paræus chirurgus, qui apud  
Architalassum tunc erat, eundem ad-  
monuit, ipsum a Deo vocari, ædiumque  
fores esse effractas, nullaque ratione  
amplius resisti posse. Ad hæc reposuit  
Colinius: „video, quid agatur, quippe  
„ad mortem, quam nunquam expavi, ac  
„jam pridem animo præsenſi, patienter  
„subeundam paratus sum: o felicem  
„me, qui me mori sentio, & in Deo,  
„cujus gratia in spem vitæ æternæ  
„erigor, moriturus sum: jam vero hu-  
„maniis præsidiis amplius nihil egeo, hinc  
„vos amici quam citissime faciſſite, ne  
„mea calamitate involvamini, vestræ-  
„que olim uxores mihi mortuo male  
„precentur, quasi exitii vestri cauſſa ex-  
„titerim: de cetero Dei præſentia, cu-  
„jus bonitati animam hanc mox e cor-  
„pore evolaturam commendo, mihi ab-  
„unde eſt. „

Hæc verba Colinus nullo perturbatæ mentis signo mutatus pronuntiabat.

## §. XXI.

*Colinus pugione confossum, ac per fenestram dejectus.*

**P**oste a Cossenius per fractis cubiculi for-  
ribus irrumpit, ac cum aliis quidam  
Ger-